

1. Úvod

Správa o stave ochrany práce a o činnosti orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce za rok 2018 (ďalej len „správa“) je spracovaná na základe uznesenia vlády SR č. 475 z 11. júna 2003 a § 6 ods. 1 písm. l) zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 125/2006 Z. z.“).

Obsahom správy je hodnotenie stavu ochrany práce v Slovenskej republike (ďalej len „SR“) za rok 2018 a hodnotenie činnosti orgánov inšpekcie práce. Správa špecifikuje najzávažnejšie zistenia a poznatky orgánov inšpekcie práce z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“), z oblasti pracovnoprávných vzťahov (ďalej len „PPV“) vrátane mzdových predpisov, z kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, z oblasti sociálnej legislatívy v doprave (ďalej len „SLvD“), a tiež z dohľadu podľa osobitných predpisov, získané pri výkonoch inšpekcie práce a pri trhovom dohľade nad určenými výrobkami v subjektoch kontrolovaných v roku 2018. Správa obsahuje aj informácie o pracovných úrazoch a iných poškodeniach zdravia súvisiacich s prácou.

Zdrojom informácií uvedených v správe je aj informačný systém ochrany práce (ďalej len „ISOP“) ku dňu 18. 01. 2019.

V prílohách sú uvedené poznatky dozorných orgánov pôsobiacich v oblasti BOZP - orgánov verejného zdravotníctva Ministerstva zdravotníctva SR, štátnej banskej správy, dozorného orgánu Ministerstva obrany SR, Ministerstva vnútra SR, Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „ZVaJS“) a Finančného riaditeľstva SR.

Ústavné právo zamestnanca na uspokojujúce pracovné podmienky vrátane práva na zaistenie BOZP je upravené najmä v zákone č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“), v zákone č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 124/2006 Z. z.“) a v zákone č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“).

2. Orgány inšpekcie práce

Štátnu správu v oblasti inšpekcie práce vykonávajú v súlade s ustanovením § 3 zákona č. 125/2006 Z. z. orgány štátnej správy, ktorými sú Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „MPSVR SR“), Národný inšpektorát práce (ďalej len „NIP“) a inšpektoráty práce (ďalej len „IP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

NIP je orgánom štátnej správy v oblasti inšpekcie práce, ktorý riadi a kontroluje inšpektoráty práce a zjednocuje a racionalizuje pracovné metódy inšpektorov práce a spolupracuje s príslušnými orgánmi Európskej únie (ďalej len „EÚ“). Inšpektoráty práce sú orgány štátnej správy s územnou pôsobnosťou v rámci kraja, vykonávajúce inšpekciu práce. Dozor nad dodržiavaním právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie BOZP na pracoviskách jadrového zariadenia vykonáva IP Nitra na celom území SR.

Rozsah inšpekcie práce je uvedený v § 2 ods. 1 zákona č. 125/2006 Z. z. Vecná pôsobnosť inšpekcie práce vyplýva aj zo zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zo zákona č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (chemický zákon). Orgány inšpekcie práce vykonávajú trhový dohľad nad určenými výrobkami uvádzanými do prevádzky v zmysle zákona č. 56/2018 Z. z.

o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Orgánom inšpekcie práce vyplývala kompetencia aj zo zákona č. 307/2014 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zo zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 650/2004 Z. z.“).

NIP a IP sú kompetentné konať aj na základe zákona č. 351/2015 Z. z. o cezhraničnej spolupráci pri vysielaní zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

IP vykonávajú tiež kontrolu nad dodržiavaním SLvD podľa zákona č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 462/2007 Z. z.“).

3. Ciele, úlohy a priority orgánov inšpekcie práce v roku 2018

Hlavným cieľom pôsobenia orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce, tak ako to vyplýva z kompetenčného zákona inšpekcie práce, zo zákona č. 125/2006 Z. z., ďalších právnych predpisov a úloh vyplývajúcich z uznesení vlády Slovenskej republiky, bolo najmä:

- ochrana zamestnancov v zmysle cieľov a priorít Stratégie BOZP v SR na roky 2016 až 2020 a programu jej realizácie v roku 2018,
- koncentrovanie pozornosti na odvetvia s vyšším rizikom poškodenia zdravia pri práci a vyšším počtom pracovných úrazov (ďalej len „PÚ“),
- vytvorenie podmienok na znižovanie počtu PÚ, najmä smrteľných pracovných úrazov (ďalej len „SPÚ“), PÚ s ťažkou ujmu na zdraví (ďalej len „TÚZ“) a zníženie počtu priznaných chorôb z povolania (ďalej len „CHzP“),
- zabezpečenie vhodných pracovných podmienok a dôsledné dodržiavanie povinností vyplývajúcich z PPV,
- zvýšenie povedomia zamestnávateľov a zamestnancov formou preventívnej činnosti inšpekcie práce a poskytovaním bezplatného poradenstva,
- účinný boj s nelegálnym zamestnávaním s cieľom odhalenia nelegálne zamestnaných osôb.

Na základe hodnotenia poznatkov inšpekcie práce NIP vypracoval „Plán hlavných úloh NIP na rok 2018“, ktorým boli určené celoslovenské úlohy inšpekcie práce. Počas roka boli realizované aj mimoriadne úlohy, ktorých zameranie zodpovedalo stanoveným prioritám inšpekcie práce v príslušnom kalendárnom roku.

V roku 2018 boli realizované nasledovné úlohy:

a) plánované previerky

Č. úlohy	Zameranie
18 101	Kontrola dodržiavania povinností subjektov oprávnených na vykonávanie BTS
18 102	Kontrola dodržiavania povinností subjektov oprávnených na VaVZ v oblasti ochrany práce
18 103	Kontrola SLvD u zamestnávateľov a na pozemných komunikáciách (v zmysle zákona č. 462/2007 Z. z.)
18 104	Kontrola dodržiavania BOZP a pracovných podmienok v stavebníctve
18 105	Inšpekcia práce v jadrovej energetike
18 106	Prevencia závažných priemyselných havárií vrátane posudzovania

Č. úlohy	Zameranie
	bezpečnostných správ
18 107	Kontrola SLvD so zameraním na zájazdové a diaľkové autobusy
18 108	Kontrola dodržiavania BOZP pri výrobe stavebných surovín a z nich vyrábaných stavebných prvkov
18 109	Kontrola dodržiavania BOZP pri používaní mobilných pracovných prostriedkov v skladoch a logistických centrách
18 110	Kontrola vybavenia a funkčnosti ochranných prvkov na výrobných strojových zariadeniach
18 111	Kontrola dodržiavania pracovnoprávných predpisov pri zamestnávaní na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru
18 112	Kontrola dodržiavania pracovnoprávných predpisov na čerpacích staniciach PHM
18 113	Kontrola dodržiavania pracovnoprávných predpisov v ubytovacích zariadeniach
18 114	Kontrola dodržiavania pracovnoprávných predpisov a SLvD cestovnými kancelárkami
18 115	Kontrola dodržiavania pracovnoprávných predpisov súkromnými bezpečnostnými službami
18 116	Kontrola dodržiavania zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania vykonávaná oddeleniami kontroly nelegálneho zamestnávania - KNZ
18 117	Kontrola dodržiavania zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania občanov tretích krajín a kontrola dodržiavania zákazu prijat' prácu alebo službu
18 118	Kontrola dodržiavania BOZP a pracovných podmienok dočasne pridelených zamestnancov

b) mimoriadne previerky:

Č. úlohy	Zameranie
18 130	Kontrola dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania v územnom obvode iného IP - výmena krajov
18 131	Kontrola dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania v rámci územnej pôsobnosti IP
18 132	Mimoriadna kontrola dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania vykonávaná oddeleniami kontroly nelegálneho zamestnávania v krajoch západného Slovenska (Tajpan)
18 133	Kontrola dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania v rámci územnej pôsobnosti IP

Priority inšpekcie práce v roku 2018:

- trvalé uplatňovanie právnych predpisov vo vecnej pôsobnosti orgánov inšpekcie práce,
- vyšetrovanie závažných PÚ a CHzP,
- kontrola dodržiavania zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania,
- prešetrovanie podnetov v oblasti ochrany práce,
- kontrola a hodnotenie účinnosti prijatých opatrení na základe nariadení inšpektorov práce,
- kontrola dodržiavania SLvD,
- poskytovanie bezplatného poradenstva pre zamestnancov a zamestnávateľov.

4. Prehľad kontrolovaných subjektov

IP vykonali v roku 2018 inšpekciu práce spolu v 30 379 subjektoch, čo bolo o 23 % viac ako v roku 2017. Ďalšie údaje týkajúce sa kontrolovaných subjektov podľa ich právnej formy a počtu zamestnancov sú uvedené v prílohe A, tabuľke č. 1.

V členení podľa právnej formy bolo najviac inšpekcií práce vykonaných v spoločnostiach s ručením obmedzeným (15 050, tzn. 49,5 % z celkového počtu skontrolovaných subjektov) a u fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi (10 271 tzn. 33,8 %), následne u zahraničných osôb (2 078, tzn. 6,8 %).

Z hľadiska rozdelenia subjektov podľa počtu zamestnancov bolo najviac výkonov inšpekcie práce uskutočnených v subjektoch s počtom zamestnancov od 1 do 9 (14 522, tzn. 47,8 % z celkového počtu skontrolovaných subjektov). Inšpekcia práce bola vykonaná aj u fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi, ale nie sú zamestnávateľmi (4 891, tzn. 16,1 %) a v malých podnikoch s počtom zamestnancov do 49 (4 245, tzn. 14 %).

5. Zistenia dozorného orgánu v kontrolovaných subjektoch

V roku 2018 bolo zistených 47 051 nedostatkov, čo predstavuje oproti roku 2017 mierny pokles o 0,44 %. Podrobnejšie údaje o počtoch zistených nedostatkov v jednotlivých oblastiach výkonu inšpekcie práce sú uvedené v prílohe A, tabuľke č. 3.

Špecifikácia nedostatkov v oblasti BOZP

V oblasti BOZP (položky s kódmi 0100 až 1000 a položka s kódom 1300 v prílohe A, tabuľke č. 3) bolo v roku 2018 zistených 35 536 nedostatkov, o 2,4 % viac ako v minulom roku.

V oblasti BOZP bol zistený najvyšší počet nedostatkov v počte 10 063 v súvislosti s prevádzkou a technickým stavom vyhradených technických zariadení (ďalej len „VTZ“), čo predstavuje pokles oproti roku 2017 o 4,14 %. Druhý najvyšší počet nedostatkov bol zistený v súvislosti s prevádzkovými budovami a objektmi v počte 9 786, čo predstavuje nárast oproti roku 2017 o 10,58 %. V rámci dodržiavania ustanovených pracovných podmienok bolo zistených 6 673 nedostatkov, čo predstavuje výraznejší nárast oproti roku 2017 o 12,89 %. V oblasti riadenia BOZP bolo zistených 4 116 nedostatkov, čo predstavuje mierny nárast oproti roku 2017 o 0,68 %. V rámci nedostatkov vzťahujúcich sa na stroje a zariadenia bolo celkovo zistených 1 412 nedostatkov, čo predstavuje výraznejší pokles oproti roku 2017 o 15,60 %. Pri kontrole výkonu odborných činností, organizácie práce a pracovného prostredia bolo celkovo zistených 1 541 nedostatkov, čo sumárne predstavuje výraznejší pokles oproti roku 2017 o 15,19 %. V rámci nedostatkov vzťahujúcich sa na osobné ochranné pracovné prostriedky (ďalej len „OOPP“) bolo zistených 642 nedostatkov, čo predstavuje výrazný pokles oproti roku 2017 o 28,51 %.

Špecifikácia nedostatkov podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností

V členení podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (ďalej len „SK NACE“) bolo zistených najviac nedostatkov v odvetví priemyselnej výroby v počte 9 622, čo predstavuje výraznejší pokles oproti roku 2017 o 13,34 %. Druhý najvyšší počet nedostatkov bol zistený v odvetví veľkoobchodu a maloobchodu a opráv motorových vozidiel v počte 8 208, čo predstavuje nárast oproti roku 2017 o 5,62 %. Tretí najvyšší počet nedostatkov bol zistený v odvetví dopravy a skladovania v počte 7 437, čo predstavuje výraznejší nárast oproti roku 2017 o 12,41 %. Štvrtý najvyšší počet nedostatkov bol zistený v odvetví stavebníctva v počte 4 068, čo predstavuje mierny pokles oproti roku 2017 o 0,02 %. Piaty najvyšší počet nedostatkov bol zistený v odvetví činností v oblasti nehnuteľností v počte 2 895, čo predstavuje výrazný nárast oproti roku 2017 o 20,02 %.

Špecifikácia nedostatkov v oblasti VTZ

V oblasti VTZ sa pri výkone inšpekcie práce zistilo najviac nedostatkov. Nedostatky sa týkali hlavne nesplnenia povinností prevádzkovateľov VTZ elektrických, tlakových, plynových a zdvíhacích - overovať bezpečnosť uvedených VTZ zariadení úradnými skúškami a odbornými prehliadkami a odbornými skúškami v predpísaných lehotách a neodstraňovania nedostatkov zistených uvedenými skúškami. Ďalšie nedostatky boli zistené v neúplnom a nedostatočnom vedení konštrukčnej a sprievodnej dokumentácie VTZ, v nezapracovávaní zmien a neaktualizovaní dokumentácie VTZ, napr. prevádzkových poriadkov, v nevykonávaní všetkých úkonov, ktoré je potrebné vykonať počas prevádzky týchto zariadení, v nezaznamenávaní týchto úkonov do predpísanej dokumentácie a v odbornej spôsobilosti obsluhy VTZ.

Špecifikácia nedostatkov v oblasti prevádzkových budov a objektov

V oblasti prevádzkových budov a objektov sa najviac nedostatkov vyskytovalo v starších objektoch, ktoré si prevádzkovatelia prevažne malých podnikov prenajímali a do ktorých ich vlastníci nechceli investovať finančné prostriedky na rekonštrukciu, opravy a údržbu. Najviac nedostatkov bolo zistených v priestoroch poľnohospodárskych subjektov a vo výrobných subjektoch.

Špecifikácia nedostatkov v oblasti pracovných podmienok

V oblasti ustanovených pracovných podmienok boli zistené nedostatky najmä u zamestnávateľov s počtom zamestnancov od 1 do 9. Úroveň ustanovených pracovných podmienok v značnej miere závisí od finančných možností zamestnávateľov, od úrovne ich právneho povedomia a kvality poskytovania bezpečnostnotechnických služieb (ďalej len „BTS“), ktoré sú zväčša zabezpečované dodávateľským spôsobom. Nižšia odborná úroveň týchto služieb má výrazný vplyv aj na počet registrovaných pracovných úrazov (ďalej len „RPÚ“) v uvedených subjektoch.

Špecifikácia nedostatkov v oblasti riadenia BOZP

V oblasti riadenia BOZP zamestnávatelia nevenovali pozornosť jednotlivým prvkom systému riadenia BOZP, ktoré vyplývajú z právnych a ostatných predpisov v oblasti BOZP. Najviac nedostatkov bolo zistených vo vedení evidencie pracovných prostriedkov vrátane VTZ a technickej dokumentácie, v určovaní bezpečných pracovných postupov, v kontrolnej činnosti zamestnávateľa a v hodnotení nebezpečenstiev – identifikácii rizík. Úroveň riadenia BOZP je závislá od odbornej úrovne zamestnancov vykonávajúcich úlohy v oblasti preventívnych a ochranných služieb, právneho povedomia vedúcich zamestnancov na všetkých stupňoch riadenia a stotožnenia sa zamestnancov so smerovaním BOZP v danom subjekte.

Špecifikácia nedostatkov v oblasti strojov a zariadení

V oblasti strojov a zariadení bolo zistené, že zamestnávatelia prevádzkovali mnohé zariadenia s chýbajúcimi alebo nedostatočnými ochrannými zariadeniami, napr. krytmi. Taktiež nezabezpečili kontroly technického stavu strojov / zariadení a revízie elektrického ručného náradia a elektrických spotrebičov počas ich prevádzky. Počas výkonu inšpekcie práce bolo tiež zistené, že zamestnávatelia nezabezpečili dostatočné informovanie a oboznámenie obsluhy kovoobrábacích, drevoobrábacích a tvárniacich strojov. Uvedené nedostatky mali významný vplyv na vznik pracovnej úrazovosti.

Špecifikácia nedostatkov v oblasti odborných činností

V oblasti odborných činností bolo najviac nedostatkov zistených pri vykonávaní odborných prehliadok a odborných skúšok, opráv a obsluhy VTZ. Nedostatky boli identifikované aj vo vzťahu k obsluhu pracovných prostriedkov, ktoré nie sú zaradené ako VTZ. Tiež boli zistené nedostatky aj pri vykonávaní úloh BTS najmä dodávateľským spôsobom a pri realizovaní výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce (ďalej len „VaVZ“). Časté nedostatky boli zistené aj pri obsluhu mobilných pracovných prostriedkov.

Špecifikácia nedostatkov v oblasti organizácie práce

V oblasti organizácie práce nebolo zo strany zamestnávateľov zabezpečené posúdenie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na vykonávanú prácu a zaraďovanie zamestnancov na výkon práce so zreteľom na ich kvalifikačné predpoklady, odbornú spôsobilosť a vplyv faktorov pracovného prostredia na ich zdravotný stav, najmä vo vzťahu k výkonu prác s vyšším rizikom poškodenia zdravia zamestnancov.

Špecifikácia nedostatkov v oblasti pracovného prostredia

V oblasti pracovného prostredia zamestnávateľa nezabezpečili optimálne pracovné podmienky pre svojich zamestnancov a pre osoby zdržiavajúce sa s vedomím zamestnávateľa v jeho priestoroch, najmä vo vzťahu k hlučnosti, prašnosti, záťaži teplom a chladom a mikroklima pracoviska.

Špecifikácia nedostatkov v oblasti OOPP

V oblasti OOPP je najčastejším nedostatkom poskytovanie nevhodných a neúčinných OOPP na všetky aspekty práce a faktory pracovného prostredia. Ďalším častým nedostatkom je neúplné vypracovanie zoznamu na poskytovanie a používanie OOPP.

Špecifikácia nedostatkov v oblasti kolaudácií

V oblasti kolaudácií bol najväčší počet nedostatkov zistený vo vzťahu k VTZ. Pri kontrole prevádzkových budov a objektov nebola zabezpečená kolektívna ochrana zamestnancov formou ochranných a záchranných zariadení na schodiskách, často boli zistené nedostatky v označovaní komunikácií, v nezabezpečení otvorov v podlahách a pod. Najviac nedostatkov sa týkalo odborných prehliadok a odborných skúšok a bezpečnostného značenia v objektoch.

Špecifikácia nedostatkov v oblasti PPV a nelegálneho zamestnávania

V oblasti PPV a nelegálneho zamestnávania vykonanými inšpekciami práce bolo v roku 2018 zistených celkovo 11 491 nedostatkov spočívajúcich v porušení pracovnoprávných predpisov, právnych predpisov, ktoré upravujú štátnozamestnanecké vzťahy a právnych predpisov, ktoré upravujú zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Zistený počet nedostatkov znamená v porovnaní s rokom 2017 mierny pokles o 8,39 % (príloha A, tabuľka č. 3).

V roku 2018 bolo zistených 11 nedostatkov spočívajúcich v porušení záväzkov, ktoré vyplývajú z kolektívnych zmlúv, čo znamená nárast o 57,14 % oproti roku 2017 (príloha A, tabuľka č. 3).

Najčastejšie zisťovanými nedostatkami v oblasti PPV v roku 2018 boli porušenia:

- § 43 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“) v celkovom počte 1 647 porušení (náležitosti pracovnej zmluvy),
- § 120 Zákonníka práce (minimálne mzdové nároky) v celkovom počte 692 porušení,
- § 223 a nasledovných Zákonníka práce (dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru) v celkovom počte 686 porušení,

- § 99 Zákonníka práce (evidencia pracovného času) v celkovom počte 580 porušení,
- § 130 Zákonníka práce (výplata mzdy) v celkovom počte 486 porušení,
- § 75 Zákonníka práce (pracovný posudok a potvrdenie o zamestnaní) v celkovom počte 386 porušení,
- § 129 Zákonníka práce (splatnosť mzdy) v celkovom počte 441 porušení.

IP v roku 2018 uskutočnili výkon inšpekcie práce v oblasti nelegálneho zamestnávania 22 423 subjektov (právnických osôb a fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi). Bolo skontrolovaných 56 636 fyzických osôb vykonávajúcich prácu na pracoviskách kontrolovaných subjektov za účelom preverenia dodržiavania zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Výkonmi inšpekcie práce bolo odhalených 869 subjektov – zamestnávateľov, ktorí porušili zákaz nelegálneho zamestnávania tým, že nelegálne zamestnávali 2 470 fyzických osôb.

Z uvedeného počtu fyzických osôb 1 037 vykonávalo pre zamestnávateľa závislú prácu bez založeného (písomne uzatvoreného) pracovnoprávneho vzťahu.

V 639 prípadoch bolo porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania spôsobené nesplnením prihlasovacej povinnosti zamestnávateľa voči Sociálnej poisťovni za súčasnej existencie založeného pracovnoprávneho vzťahu v zmysle novely zákona č. 82/2005 Z. z. účinnej od 1. januára 2018.

Zamestnávanie štátneho príslušníka tretej krajiny, u ktorého neboli splnené podmienky na jeho zamestnávanie podľa osobitného predpisu, t. j. nemal vydané povolenie na prechodný pobyt na účely zamestnania alebo povolenie na zamestnanie, bolo zistené v 556 prípadoch.

V roku 2018 bolo zistené aj nelegálne zamestnávanie 238 štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa zdržiavali na území Slovenskej republiky v rozpore s ustanoveniami zákona o pobyte cudzincov alebo zákona o azyle a ktorí vykonávali závislú prácu.

V roku 2018 bolo v kontrolovaných subjektoch realizovaných 25 769 výkonov inšpekcie práce zameranej na kontrolu nelegálneho zamestnávania. Z počtu skontrolovaných subjektov (22 423) bolo zistené nelegálne zamestnávanie v 869 subjektoch, čo predstavuje 3,9 % zo všetkých skontrolovaných subjektov. Uvedený percentuálny podiel nelegálne zamestnávajúcich zamestnávateľov predstavuje pokles oproti roku 2017, kedy bolo odhalených 6,9 % nelegálne zamestnávajúcich zamestnávateľov z počtu skontrolovaných subjektov a zo skontrolovaných 45 130 fyzických osôb bolo zistené nelegálne zamestnávanie 3 275 fyzických osôb, čo predstavuje 7,3 % zo všetkých kontrolovaných osôb.

Špecifikácia nedostatkov v oblasti SLaD

V oblasti SLaD bolo v roku 2018 inšpektormi práce skontrolovaných spolu na pracoviskách a pozemných komunikáciách 10 256 vodičov. V počte skontrolovaných dní vodičov (záznamové listy a počty dní stiahnutých z digitálnych tachografov) to predstavuje 297 476 dní, čo je 118 % z celkového plánovaného počtu skontrolovaných dní vodičov pre rok 2018 (252 000 pracovných dní vodičov).

Na pracoviskách bolo inšpektormi práce v roku 2018 skontrolovaných 3 011 vodičov. Skontrolovaných bolo 167 111 pracovných dní vodičov, čo je 56,2 % z celkového počtu skontrolovaných dní vodičov v roku 2018.

Na pozemných komunikáciách bolo v roku 2018 skontrolovaných spolu 7 243 vodičov. Skontrolovaných bolo 130 365 pracovných dní vodičov čo je 43,8 % z celkového počtu skontrolovaných dní vodičov v roku 2018.

Pri hodnotení nedostatkov zistených inšpektormi práce pri cestných kontrolách a pri kontrolách v dopravných podnikoch môžeme konštatovať, že je situácia v porovnaní s rokom 2017 takmer rovnaká. Kontrolami vykonanými v rámci úlohy bolo zistených celkom 11 946 nedostatkov, pričom bolo skontrolovaných 297 476 pracovných dní vodičov,

čo predstavuje jeden nedostatok na 24,9 skontrolovaných pracovných dní. V rámci úlohy s tým istým zameraním v roku 2017 bol zistený jeden nedostatok na 25,6 skontrolovaných pracovných dní vodičov.

Počet nedostatkov sa od roku 2006 každoročne mierne znižoval až sa v posledných dvoch rokoch ustálil na hodnote približne 1 nedostatok / 25 pracovných dní, čo je spôsobené viacerými faktormi: zvyšovaním právneho povedomia samotných vodičov a zamestnávateľov, preventívnou činnosťou inšpektorátov práce v predchádzajúcom období, neustále sa zvyšujúcou kvalitou kontrol vodičov nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí, poklesom dopravnej práce a s tým súvisiacim zaraďovaním kvalitnejších vodičov na prácu a v neposlednom rade aj zvýšením počtu vozidiel vybavených digitálnym tachografom. Kým v roku 2017 tvorili vozidlá vybavené digitálnym tachografom 88,9 % všetkých skontrolovaných vozidiel pri cestných kontrolách, v roku 2018 to bolo už 92,3 %. Počet digitálnych tachografov sa pritom od ich zavedenia do praxe v roku 2006 neustále zvyšuje. Pri digitálnych tachografoch sú všetky údaje detailne zaznamenávané na kartu vodiča, ako aj do samotného tachografu, a preto výrazne klesá možnosť ich zatajovania, resp. falšovania. Z toho dôvodu sú vodiči ešte viac prinútení dodržiavať predpisy SLvD.

Najčastejšie nedostatky vodičov za rok 2018 zistených počas kontrol na pozemných komunikáciách a na pracoviskách boli nedostatky, ako:

- vodiči prekračovali časy vedenia v trvaní 4,5 hod., po uplynutí ktorého má nasledovať prestávka, čiže nedodržiavali prestávky pri dennom vedení vozidla v minimálnom trvaní 45 minút (4 022),
- vodiči nedodržiavali denné minimum času odpočinku (3 636),
- vodiči prekračujú denné časy vedenia vozidla (1 508),
- vodiči nedodržiavali týždenné minimum času odpočinku (741).

K najzávažnejším zisteným nedostatkom patria:

- neoprávnená manipulácia s tachografmi za účelom vyradenia tachografu z činnosti,
- jazda vodiča na inú ako vlastnú tachografovú kartu,
- zamestnávatelia nezabezpečujú pravidelné sťahovanie údajov z kariet vodičov a údajov z vozidlových jednotiek, resp. neuchovávajú použité záznamové listy počas predpísanej doby.

(*Informácie o kontrolách pracovných dní vodičov boli získané z informačného systému TAGRA.)

6. Nápravné a sankčné opatrenia orgánov inšpekcie práce

Inšpektori práce na základe výsledkov inšpekcie práce navrhli zamestnávateľom technické, organizačné a iné opatrenia potrebné na zlepšenie stavu a nariadili kontrolovaným subjektom odstránenie zistených nedostatkov v stanovených lehotách. V prípade zistenia nedostatkov, ktoré mohli bezprostredne ohroziť život a zdravie zamestnancov, boli vydané rozhodnutia o zákaze používania strojov a technických zariadení (ďalej len „TZ“), o zákaze vykonávania pracovných činností v rozpore s právnymi a ostatnými predpismi na zaistenie BOZP a rozhodnutia o zákaze prác bez odbornej spôsobilosti.

V roku 2018 inšpektori práce odhalili 2 470 prípadov nelegálneho zamestnávania a následne vydali 81 rozhodnutí o zákazoch; v prílohe A, tabuľke č. 6 je uvedený prehľad vydaných rozhodnutí o zákaze podľa druhu.

Počet vydaných rozhodnutí o zákaze používania strojov a zariadení v roku 2018 oproti roku 2017 poklesol. V roku 2018 bol vydaný zákaz používať 40 strojov, čo bolo o 52,38 % menej ako v roku 2017, kedy bolo zakázané používať 84 strojov. Bolo vydaných 20 rozhodnutí o zákaze práce bez odbornej spôsobilosti, 7 zákazov prác, ktoré nie sú vykonávané v súlade s požiadavkami právnych a ostatných predpisov na zaistenie BOZP a

3 rozhodnutia o zákaze používania výrobných a prevádzkových priestorov. Oprávnenie na výkon činností na VTZ bolo odobraté 1 subjektu.

Kontrolovaným zamestnávateľom inšpektoráty práce uložili v roku 2018 celkom 2 887 právoplatných pokút (o 715 menej ako v roku 2017) v celkovej sume 7 834 439 eur (o 570 785 eur menej ako v roku 2017). Prehľad právoplatných pokút uložených zamestnávateľom ako aj jednotlivcom je uvedený v prílohe A, tabuľke č. 5.

Podľa zamerania výkonov inšpekcie práce bolo zamestnávateľom uložených najviac právoplatných pokút (1 219) za porušenie predpisov upravujúcich PPV v sume 1 714 069 eur, za odhalenie nelegálneho zamestnávania (856) v celkovej sume 4 307 250 eur a za porušovanie predpisov na zaistenie BOZP (649) v sume 1 363 300 eur.

Z členenia právoplatne uložených pokút, vzhľadom na druh výkonov inšpekcie práce vyplýva, že najviac pokút v počte 1 276 bolo uložených pri previerkach vykonaných podľa plánu hlavných úloh NIP na rok 2018, a to v sume 4 138 560 eur, t. j. o 192 560 eur viac ako v roku 2017. Pri previerkach vykonaných na základe podnetu bolo uložených 1 077 pokút v sume 1 710 960 eur. Pri mimoriadnych previerkach bolo uložených 457 právoplatných pokút v sume 1 224 869 eur.

Jednotlivcom uložili orgány inšpekcie práce celkovo 24 právoplatných pokút (o 4 menej ako v roku 2017) v sume 14 935 eur. Pokuty uložené jednotlivcom boli uložené najmä pri vybavovaní podnetov (11 pokút v sume 10 500 eur).

Celkový počet blokových pokút uložených orgánmi inšpekcie práce jednotlivcom bol 1 666 v sume 93 178,31 eur.

V sledovanom období od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 inšpektori práce uložili vodičom na pozemných komunikáciách 1 571 blokových pokút v celkovej výške 85 960 eur, pri kontrolách vodičov v dopravných podnikoch bolo vodičom uložených 100 pokút v celkovej výške 7 190 eur. Dopravným podnikom bolo uložených 187 pokút v celkovej výške 535 320 eur.

Celková suma vymožená od kontrolovaných subjektov bola k 31. 12. 2018 vo výške 4 207 363,34 eur a celkové príjmy k 31. 12. 2018 sústavy inšpekcie práce predstavovali sumu vo výške 4 234 223,44 eur, ktorá bola odvedená do príjmov štátneho rozpočtu.

7. Stav a vývoj pracovných úrazov a chorôb z povolania

V roku 2018 bolo nahlásených 9 080 RPÚ. Z uvedeného počtu bolo 38 závažných PÚ s následkom smrti (ďalej len „SPÚ“), oproti roku 2017 predstavuje pokles o 3 prípady (pokles o 7,3 %). V hodnotenom roku bolo zaevidovaných 69 PÚ s ťažkou ujmom na zdraví (ďalej len „ŤUZ“). Oproti roku 2017 došlo v roku 2018 k poklesu počtu PÚ s ŤUZ o 49 prípadov (pokles o 41,5 %). Za rok 2018 bolo evidovaných 8 973 ostatných RPÚ, tzn. PÚ nad 3 dni práceneschopností bez SPÚ a ŤUZ, čo oproti roku 2017 predstavuje pokles o 783 prípadov (pokles o 8,0 %). Bližšie informácie o poškodení zdravia zamestnancov sú v prílohe A, tabuľkách č. 7 až 13.

Najdôležitejšími charakteristikami úrazových udalostí sú zdroje a príčiny vzniku PÚ. Väčšina SPÚ (81,58 %) sa kumulovala do troch hlavných zdrojových skupín, ktorými boli dopravné prostriedky (15 prípadov – 39,47 %), pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov (8 prípadov – 21,05 %) a materiál, bremená, predmety (8 prípadov – 21,05 %). Najčastejšími zdrojmi vzniku závažných PÚ s ŤUZ boli stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné (18 prípadov – 26,09 %), dopravné prostriedky (16 prípadov – 23,19 %) a manipulácia s materiálom, bremenami, predmetmi, pôsobenie ostrých hrán alebo ich pád (14 prípadov – 20,29 %). Bližšie informácie sú uvedené v prílohe A, tabuľkách č. 7 a 8.

Zo štatistiky zdrojov vzniku RPÚ za rok 2018 vyplýva, že najviac týchto úrazov spôsobila manipulácia s materiálom, bremenami, predmetmi, pôsobenie ostrých hrán alebo ich pád (2 760 prípadov – 30,76 % z celkového počtu RPÚ). Na ďalšie miesto podľa početnosti výskytu možno zaradiť úrazy, ktoré vznikli následkom pádov zamestnancov na cestných dopravných priestoroch (2 465 prípadov – 27,47 %). Bližšie informácie sú uvedené v prílohe A, tabuľke č.12.

Najčastejšími príčinami vzniku SPÚ bolo okrem nezistených príčin (najmä pri dopravných nehodách – 12 prípadov, tzn. 31,58 %, kde inšpektori práce zisťovali len režim vedenia vozidla), predovšetkým používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia (13 prípadov – 34,21 %). Pri PÚ s ŤUZ bolo najčastejšou príčinou nezistené príčiny (20 prípadov – 28,98 %) z toho 13 ŤUZ pri dopravných nehodách. Druhou najpočetnejšou príčinou bolo používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez odbornej spôsobilosti (16 prípadov – 23,19 %). Treťou najpočetnejšou príčinou (11 prípadov – 15,94 %) bol nedostatok osobných predpokladov na výkon práce v čase úrazu (rôzne indispozície, nepozornosť) a ohrozenie inými osobami (odvedenie pozornosti, žarty, hádky a iné nebezpečné konanie) bolo štvrtou najpočetnejšou príčinou pracovných úrazov s ŤUZ (10 prípadov – 14,49 %). Bližšie informácie sú uvedené v prílohe A, tabuľkách č. 9 a 10.

Najčastejšími príčinami vzniku RPÚ boli predovšetkým nedostatky osobných predpokladov na výkon práce v čase úrazu (rôzne indispozície, nepozornosť a pod.) (7 076 prípadov – 78,86 %) a nebezpečné konanie zamestnancov, ktorí utrpeli PÚ – používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez odbornej spôsobilosti (428 prípadov – 4,77 %). Bližšie informácie sú uvedené v prílohe A, tabuľke č. 13.

V členení príčin vzniku SPÚ podľa zodpovednosti bolo zistených 6 prípadov (15,79 %), za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ a 13 prípadov (34,21 %), za ktoré nesú zodpovednosť samotní poškodení zamestnanci (príloha A, tabuľka č. 9). Pri ŤUZ bolo evidovaných 10 úrazov (14,49 %), za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ a 16 úrazov (23,19 %), za ktoré boli zodpovední samotní poškodení zamestnanci (príloha A, tabuľka č. 10).

V členení príčin vzniku RPÚ podľa zodpovednosti bolo evidovaných 536 úrazov (5,97 %), za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ a 534 úrazov (5,95 %), za ktoré nesú zodpovednosť samotní poškodení zamestnanci (príloha A, tabuľka č. 13).

V roku 2018 bolo na Slovensku v organizáciách spadajúcich do pôsobnosti orgánov inšpekcie práce evidovaných 243 hlásení CHzP a 2 ohrozenia CHzP. Bezpečnostné, technické a organizačné príčiny vzniku CHzP a ohrozenia CHzP vyšetrujú miestne príslušné regionálne úrady verejného zdravotníctva. Na vyšetrovaní bezpečnostných, technických a organizačných príčin vzniku chorôb z povolania sa inšpektoráty práce podieľajú na základe žiadosti miestne príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva (ďalej len „RÚVZ“). Z tohto počtu v sledovanom roku inšpektoráty práce na požiadanie RÚVZ vyšetrili príčiny dvoch CHzP.

V roku 2018 nebola v organizáciách spadajúcich do pôsobnosti orgánov inšpekcie práce vyšetrovaná žiadna závažná priemyselná havária.

8. Spolupráca orgánov inšpekcie práce

Pri výkone inšpekcie práce orgány inšpekcie práce spolupracovali s viacerými orgánmi štátnej správy počas spoločných výkonov inšpekcie práce a pri vzájomnej výmene informácií a údajov.

Spolupráca orgánov inšpekcie práce a orgánov verejného zdravotníctva sa uskutočnila na národnej aj na regionálnej úrovni. NIP a Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ÚVZ SR“) spolupracovali v rámci činnosti národnej siete BOZP, pri

príprave odpovedí v rámci európskej siete na výmenu informácií KSS, pri príprave hodnotenia systému inšpekcie práce pracovnou skupinou Výboru vrchných predstaviteľov inšpekcie práce (ďalej len „SLIC“) a v rámci projektu Bezpečný podnik. Medzi NIP a ÚVZ SR sa uskutočnila výmena informácií o rizikových prácach a o pracovnej úrazovosti. Na regionálnej úrovni sa uskutočnili každý štvrtý rok spoločné pracovné porady IP a RÚVZ, na ktorých dochádzalo k výmene informácií o činnosti oboch orgánov a o aktuálnych zmenách právnych predpisov. Spolupráca súvisela tiež s povoľovaním výkonu ľahkých prác fyzickým osobám vo veku do 15 rokov a s vyšetrovaním príčin vzniku CHzP. Spolupráca pri riešení podnetov umožnila vyhnúť sa duplicite pri ich vyšetrovaní. V roku 2018 bolo vykonaných 34 spoločných previerok inšpektorátov práce a RÚVZ, ktoré boli realizované podľa aktuálnej potreby a vzájomnej dohody kontrolných orgánov na regionálnej úrovni, resp. na tému aktuálnej kampane EU-OSHA – „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné látky“.

Obidva orgány sa zúčastňovali aj na previerkach, ktoré koordinuje Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej len „SIŽP“) so zameraním na prevenciu závažných priemyselných havárií, v rámci ktorého sa overovalo plnenie podmienok na zaistenie BOZP a bezpečnosti TZ majúcej vplyv na prevenciu závažných priemyselných havárií a posudzovanie bezpečnostných správ podnikov kategórie B., na ktorých sa zúčastnili aj iné dotknuté orgány štátnej správy - orgány štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi, orgány štátnej správy na úseku civilnej ochrany a banské úrady.

Kontroly SLvD na pozemných komunikáciách boli realizované v spolupráci s Policajným zborom SR na základe dohody o spolupráci pri vykonávaní kontrol na pozemných komunikáciách, uzavretej medzi NIP a Ministerstvom vnútra SR (ďalej len „MV SR“). Okrem dohody o spolupráci pri vykonávaní kontrol na pozemných komunikáciách medzi NIP a MV SR, ktorá zaväzuje obidve strany k pravidelným spoločným kontrolám, boli vykonané spoločné cestné kontroly aj s okresnými riaditeľstvami Policajného zboru SR (ďalej len „PZ SR“). Problémy, ktoré sa vyskytli pri koordinácii spoločných kontrol na pozemných komunikáciách s príslušníkmi PZ SR sa vyriešili operatívne na úrovni vedení oboch zúčastnených zložiek, pričom vo všeobecnosti je dohodnutý režim spolupráce s vyššou mierou aktívnej spoluúčasti pri koordinácii na strane PZ SR.

Súčinnosť a spolupráca s PZ SR - Prezidiom PZ, Úradom justičnej a kriminálnej polície PZ SR, Úradom hraničnej a cudzineckej polície, odborom analýzy rizík a koordinácie, oddelením analýzy rizík a štatistik a s útvarmi dopravnej a diaľničnej polície, oddeleniami cudzineckej polície, oddeleniami poriadkovej polície, mestskou a obecnou políciou, Národnou jednotkou boja proti nelegálnej migrácii a pohotovostnou motorizovanou jednotkou pri vyšetrovaní pracovných úrazov, pri výkone kontroly dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania a zákazu obchodovania s ľuďmi, pri kontrole štátnych príslušníkov tretích krajín, resp. pri výkone inšpekcie práce, kde bol ohrozený život alebo zdravie inšpektora práce alebo marený výkon inšpekcie práce bola na veľmi dobrej úrovni a v rámci zvyšovania efektivity výkonu inšpekcie práce mala veľký prínos. Pri vyšetrovaní PÚ príslušné útvary polície poskytli pre potreby IP znalecké posudky, odborné stanoviská, výsledky svojich zistení a potrebnú fotodokumentáciu.

NIP efektívne využíval možnosť pripojenia sa na databázu Sociálnej poisťovne na kontrolu nelegálneho zamestnávania a na overovanie plnenia podmienok pri vydávaní oprávnení BTS a oprávnení na VaVZ. Na požiadanie pobočiek Sociálnej poisťovne bolo ich pracovníkom poskytované poradenstvo z oblasti PPV. V rámci súčinnosti žiadali pobočky Sociálnej poisťovne o určenie relevantnosti PPV, prípadne o preverenie trvania PPV a to vo špecifických prípadoch, ktoré sa jej javili ako subvenčný podvod za účelom neoprávneného

vyplatenia dávok najmä nemocenského a materského. IP poskytovali Sociálnej poisťovni údaje o výsledku vyšetrovaných PÚ. Pri odhaľovaní nelegálneho zamestnávania sa využívala spolupráca so Sociálnou poisťovňou, a to buď prostredníctvom informačného systému registra poistencov, osobne na pobočkách Sociálnej poisťovne alebo písomne.

V rámci spolupráce so Sociálnou poisťovňou, Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny a Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia PZ sa v roku 2018 uskutočnilo špecializačné kompetenčné vzdelávanie inšpektorov práce so zameraním na vysielanie zamestnancov, dočasné pridelenie a agentúrne zamestnávanie.

NIP po dohode s Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR zabezpečil špecializačné vzdelávanie zamerané na trhovú dohľad v spolupráci s notifikovanými osobami: TSÚ Piešťany, TUV Slovakia, VÚTCH-CHEMITEX, spol. s r.o., Žilina a VIPO a.s., Partizánske.

NIP v roku 2018 v spolupráci so spoločnosťou Slovnaft, a.s., Bratislava vydal odbornú príručku s názvom „Odborná spôsobilosť na obsluhu určených pracovných prostriedkov a na činnosť s nimi“.

Pri kolaudačných konaniach a konaniach o zmene užívania stavby orgány inšpekcie práce spolupracovali tiež so stavebnými úradmi, mestskými a obecnými úradmi. Pomerne častá bola spolupráca s pracovníkmi mestských a obecných úradov pri zisťovaní informácií o podnikateľských subjektoch, najmä informácií o ich sídlach, adresách ich prevádzok, o reálnom výkone ich podnikateľskej činnosti a pod.

V oblasti výskumu zástupcovia sústavy inšpekcie práce v roku 2018 spolupracovali s Inštitútom pre výskum práce a rodiny (ďalej len „IVPR“) pri riešení aktuálnych výskumných úloh IVPR.

V rámci spolupráce s univerzitami a vysokými školami sa zástupca NIP zúčastnil na štátnych bakalárskych a inžinierskych skúškach na Fakulte baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií Technickej univerzity v Košiciach. NIP sa v spolupráci s Technickou univerzitou Košice aktívne podieľal na organizovaní XXXI. ročníka medzinárodnej konferencie s názvom „Aktuálne otázky bezpečnosti práce“, ktorá sa konala v dňoch 12. - 14. novembra 2018 na Štrbskom Plese.

NIP uzatvoril s Konfederáciou odborových zväzov Slovenskej republiky (ďalej len „KOZ“) a s Asociáciou zamestnávateľských zväzov a združení SR (ďalej len „AZZZ“) dohodu o spolupráci, ktorej cieľom je zlepšenie ochrany zamestnancov pri práci úpravou spolupráce všetkých strán dohody vo vybraných oblastiach.

Zástupcovia sústavy inšpekcie práce sa zúčastnili aj na ďalších konferenciách a iných podujatiach, a to na

- medzinárodnej konferencii „INCOBOZ 2018“,
- konferencii „Bezpečnosť v manipulácii“,
- celoslovenskom seminári VTZ zdvíhacích v Novom Smokovci,
- 9. ročníku konferencie „ELTECH SK – Vysoké Tatry“,
- 2. ročníku súťaže elektromontérov v práci pod napätím, organizovanej Východoslovenskou energetikou a.s. za účasti dozorných orgánov,
- 10. ročníku odbornej konferencie „Bezpečnosť TZ 2018“,
- 48. a 49. konferencii elektrotechnikov Slovenska,
- celoslovenskom aktualizáčnom seminári pre odborníkov z oblasti BOZP, ergonómie, ochrany zdravia a ochrany pred požiarimi,

- panelovej diskusii 24. ročníka medzinárodného veľtrhu elektrotechniky, energetiky, elektroniky, osvetlenia a telekomunikácií ELO SYS 2018 v Nitre,
- pracovnom stretnutí so zástupcami Belgického kráľovstva, ktoré organizovalo MPSVR SR, vo veci rokovania o návrhu dohody medzi MPSVR SR a Federálnymi verejnými službami sociálneho zabezpečenia a Federálnymi verejnými službami pre zamestnanie, prácu a sociálny dialóg Belgického kráľovstva, o spolupráci v boji proti cezhraničným podvodom v oblasti dávok a príspevkov sociálneho zabezpečenia súvisiacich s pracovnou činnosťou a v oblasti nedeklarovaného zamestnávania a nedeklarovanej cezhraničnej práce,
- veľtrhu práce Job Expo 2018 v Nitre.

9. Hodnotenie stavu ochrany práce v roku 2018 v SR a opatrenia dozorného orgánu na zlepšenie stavu

V tejto časti správy je hodnotený stav ochrany práce v členení na oblasť BOZP, PPV a nelegálneho zamestnávania a v oblasti SLvD.

Hodnotenie stavu ochrany práce v oblasti BOZP

Zameranie výkonov inšpekcie práce na dodržiavanie právnych a ostatných predpisov na zaistenie BOZP predovšetkým u zamestnávateľov s vyššou rizikovosťou prác a zamestnávateľov, u ktorých bol v posledných dvoch rokoch zaznamenaný RPÚ, malo pozitívny vplyv na vznik pracovnej úrazovosti. V niektorých oblastiach BOZP došlo k zníženiu nedostatkov zistených pri výkonoch inšpekcie práce, na čo má pozitívny vplyv aj preventívna činnosť orgánov inšpekcie práce. Z uvedených dôvodov možno vo všeobecnosti konštatovať, že zo strany orgánov inšpekcie práce boli dobre stanovené ciele, ktoré sa podarilo splniť.

Nedostatky zistené v oblasti BOZP poukazujú na nesystematický prístup zamestnávateľov k riešeniu problematiky BOZP. Išlo najmä o nesprávnu organizáciu práce, chýbajúce systémové riadenie v oblasti BOZP a neuvedomenie si zodpovednosti zamestnávateľov za dodržiavanie požiadaviek právnych a ostatných predpisov v oblasti BOZP. Vzhľadom na uvedené, je potrebné aj v nasledujúcich rokoch výkon inšpekcie práce zamerať na systém riadenia BOZP, na ustanovené pracovné podmienky, na bezpečnosť TZ – najmä VTZ, prevádzkové budovy, objekty a pod. Pre zlepšenie stavu ochrany práce je potrebné naďalej klásť vyšší dôraz na preventívnu činnosť, najmä v subjektoch s vyššou úrazovosťou. Na kvalitné vykonávanie preventívnych a represívnych činností má najväčší vplyv odborná úroveň inšpektorov práce a iných odborných zamestnancov sústavy inšpekcie práce.

K nedodržiavaniu právnych a ostatných predpisov v oblasti BOZP dochádzalo nielen zo strany zamestnávateľov, ale aj zo strany zamestnancov. Hoci zamestnanci boli s predpismi na zaistenie BOZP a so zásadami bezpečnej práce preukázateľne oboznámení, často tieto predpisy porušovali, čo v niektorých prípadoch malo fatálne následky vo forme vzniku RPÚ alebo závažného PÚ.

Aj fyzické osoby, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, často nedodržiavali požiadavky predpisov v oblasti BOZP. Tieto fyzické osoby majú často najnižšie povedomie v oblasti BOZP, a keďže pracujú väčšinou na spoločných pracoviskách, často svojou činnosťou môžu ohroziť aj zamestnancov iných zamestnávateľov.

Medzi najzávažnejšie zistenia orgánov inšpekcie práce v kontrolovaných subjektoch patrili nasledovné zistenia:

- zamestnávateelia neoverovali bezpečnosť VTZ úradnými skúškami a odbornými prehliadkami a odbornými skúškami v predpísaných lehotách a neodstraňovali nedostatky zistené uvedenými skúškami,
- odborné prehliadky a odborné skúšky, obsluha a opravy VTZ boli vykonávané v rozpore s právnymi a ostatnými predpismi v oblasti BOZP,
- zamestnanci boli poverení obsluhou pracovných prostriedkov bez požadovanej odbornej spôsobilosti,
- zamestnávateelia prevádzkovali budovy a objekty s nedodrzanými minimálnymi bezpečnostnými a zdravotnými požiadavkami na pracovisko, pričom najviac nedostatkov bolo identifikovaných v poľnohospodárskych a výrobných prevádzkach,
- nedostatočné zaistenie BOZP na spoločných pracoviskách, na ktorých vykonávajú práce zamestnanci viacerých zamestnávateľov a fyzické osoby oprávnené na podnikanie,
- zamestnávateelia nevykonávali potrebné opatrenia, aby pracovné prostriedky poskytované zamestnancom na používanie, boli na prácu vhodné alebo prispôbované tak, aby pri ich používaní bola zaistená BOZP,
- odborné činnosti boli vykonávané zamestnancami (osobami) bez požadovanej odbornej spôsobilosti,
- nízka odborná úroveň poskytovaných služieb v oblasti BOZP dodávateľským spôsobom.

Hodnotenie stavu ochrany práce v oblasti PPV a nelegálneho zamestnávania

Inšpektori práce v roku 2018 aktívne a efektívne vyhľadávali nefunkčné systémy ochrany práce u zamestnávateľov. Napriek vyššiemu počtu výkonov v oblasti PPV a v oblasti nelegálneho zamestnávania bol v roku 2018 oproti predchádzajúcemu roku 2017 zaznamenaný nižší počet zistených nedostatkov.

Z celkových zistení inšpekcie práce týkajúcich sa porušovania predpisov v PPV možno rovnako ako v roku 2017 konštatovať pomerne častý výskyt prípadov; ide o porušovania povinností zamestnávateľov:

- pri uzatváraní pracovných zmlúv (najčastejšie sa to týkalo porušenia povinnosti zamestnávateľov uviesť v pracovnej zmluve aj ďalšie pracovné podmienky, a to výplatné termíny, pracovný čas, výmeru dovolenky a dĺžku výpovednej doby a porušenia povinnosti dohodnúť v pracovnej zmluve druh práce, na ktorý sa zamestnanec prijíma, a jeho stručná charakteristika),
- v súvislosti s poskytovaním minimálnej mzdy (zamestnávateelia porušovali povinnosť poskytnúť mzdu najmenej v sume minimálneho mzdového nároku určeného pre stupeň náročnosti práce príslušného pracovného miesta a povinnosť priradiť každému pracovnému miestu stupeň v súlade s charakteristikami stupňov náročnosti pracovných miest uvedenými v prílohe č. 1 Zákonníka práce podľa najnáročnejšej pracovnej činnosti, ktorej výkon od zamestnanca vyžaduje, v rámci druhu práce dohodnutého v pracovnej zmluve),
- viesť evidenciu pracovného času, práce nadčas, nočnej práce, aktívnej časti a neaktívnej časti pracovnej pohotovosti zamestnanca tak, aby bol zaznamenaný začiatok a koniec časového úseku, v ktorom zamestnanec vykonával prácu alebo mal nariadenú alebo dohodnutú pracovnú pohotovosť,
- pri vyplácaní mzdy (zamestnávateelia porušovali povinnosť vydať zamestnancom doklad obsahujúci najmä údaje o jednotlivých zložkách mzdy, o jednotlivých plneniach poskytovaných v súvislosti so zamestnaním, o stave účtu konta pracovného času, ak je zavedené konto pracovného času, o vykonaných zrážkach zo mzdy a o celkovej cene

práce a porušovanie povinností vyplatiť mzdu vo výplatných termínoch dohodnutých v pracovnej zmluve alebo v kolektívnej zmluve),

- v súvislosti s vydávaním pracovných posudkov a potvrdení o zamestnaní (zamestnávateľa porušovali povinnosť vydať zamestnancom pri skončení pracovného pomeru potvrdenie o zamestnaní).

Z celkových výsledkov zistení inšpekcie práce týkajúcich sa porušovania nelegálneho zamestnávania možno pozorovať zásadné zmeny, ale aj pokračovanie trendov nastolených v minulých rokoch. Najvýraznejšiu zmenu v roku 2018 predstavuje pokles prípadov nelegálneho zamestnávania v podobe nesplnenia si prihlasovacej povinnosti voči Sociálnej poisťovni. Uvedený pokles je však logickým dôsledkom zmeny zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spočívajúcej v zmiernení skutkovej podstaty tejto formy nelegálneho zamestnávania. Na druhej strane možno pozorovať pokračujúci nárast v nelegálnom zamestnávaní štátnych príslušníkov tretích krajín (najmä štátnych príslušníkov tretích krajín pochádzajúcich zo Srbska a Ukrajiny), ktorí už v konečnom súčte tvoria 42,5 % všetkých nelegálne zamestnávaných osôb. Zároveň možno konštatovať, že nelegálne zamestnávanie štátnych príslušníkov tretích krajín, u ktorých neboli splnené podmienky na ich zamestnávanie podľa zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov, predstavovalo v roku 2018 po prvýkrát druhú najpočetnejšiu formu nelegálneho zamestnávania.

V nadväznosti na nelegálne zamestnávanie vyslaných zamestnancov bolo v roku 2018 zisťované aj porušenie zákazu prijatť prácu alebo službu, ak ju dodávateľ služby poskytoval prijímateľovi služby prostredníctvom nelegálne zamestnávaných osôb, pričom išlo o cezhraničné poskytovanie služby po dobu presahujúcu päť dní v období 12 mesiacov od prvého poskytnutia služby alebo o vnútroštátnu dodávku práce alebo cezhraničnú dodávku práce. Inšpektoráty práce v roku 2018 zistili uvedené porušenie u 30 subjektov, za ktoré navrhli pokuty v celkovej sume 518 000 eur, uložili pokuty v celkovej sume 243 000 eur, z toho v sume 77 000 eur právoplatne.

Opätovne je potrebné upozorniť na čoraz častejšie prípady nelegálneho zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín subjektmi usadenými v zahraničí, ako aj tvorbu sofistikovaných schém zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú na ceste ku koncovému odberateľovi služby alebo práce na Slovensku presúvaní reťazou viacerých subjektov. Uvedené činnosti a postupy zamestnávateľov značne sťažujú možnosti kontrolných orgánov pri preverovaní dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania na území Slovenskej republiky a pri následnom vyvodzovaní zodpovednosti za jeho porušovanie.

Čoraz aktuálnejšou sa v oblasti nelegálneho zamestnávania stáva otázka riešenia tohto problému v kontexte nedeclarovanej práce, prípadne nesprávne alebo neúplne deklarovanej práce, ktorá sa prejavuje napríklad vo forme vyplácania častí miezd na ruku, vedení nezodpovedajúcich evidencií pracovného času, prípadne nútení zamestnancov k výkonu závislej práce na živnosť. Uvedené sú rovnako negatívne ako existujúce zákonom popísané modely nelegálneho zamestnávania a predstavujú výzvu v prístupe štátnych orgánov do budúcnosti s cieľom udržať krok s aktuálnym vývojom v spoločnosti.

Hodnotenie stavu ochrany práce v oblasti SLvD

Na základe poznatkov z výsledkov z vykonaných kontrol zameraných na dodržiavanie ustanovení predpisov na zaistenie dodržiavania BOZP a pracovných podmienok zamestnancov v cestnej doprave možno konštatovať, že trvalé zaradenie úlohy zameranej na kontrolu SLvD do plánu úloh je správne a je potrebné v nej pokračovať aj v ďalšom období. Vyplýva to predovšetkým z počtu zistených nedostatkov a hlavne zistení o nedostatočných znalostiach predpisov súvisiacich so zaistením BOZP vo všetkých

subjektoch, ktoré majú v predmete činnosti dopravnú činnosť alebo vykonávajú túto činnosť v súvislosti s iným podnikaním. Dosiahnutá úroveň bezpečnosti je určovaná na základe ukazovateľa nehodovosti. Snahou EÚ, ako aj všetkých kontrolných orgánov vykonávajúcich kontroly v doprave, je znížiť neúmerný počet smrteľných následkov dopravných nehôd, čomu výrazne napomáha aj kontrolná činnosť inšpekcie práce na Slovensku.

Inšpekcia práce
(MPSVR SR)

Zdroj údajov: Národný inšpektorát práce

Činnosť inšpekcie práce

1. Personálne údaje

Prehľad počtu zamestnancov sústavy NIP a inšpektorátov práce, ako aj prehľad počtu inšpektorov práce vrátane hlavných inšpektorov práce (ďalej len „HIP“), vedúcich odboru inšpekcie práce (ďalej len „VIP“), vedúcich oddelenia BOZP I. a BOZP II., oddelenia PPV, oddelenia kontroly nelegálneho zamestnávania a inšpektorov práce – uchádzačov a prehľad počtu žien – zamestnankýň a inšpektoriek práce (k 31. 12. 2018) uvádzajú nasledovné tabuľky:

Stav zamestnancov k 31. 12. 2018

Organizačná jednotka	Počet zamestnancov	
	celkový	z toho žien
NIP	63	45
IP Bratislava	59	31
IP Trnava	48	29
IP Trenčín	53	29
IP Banská Bystrica	58	28
IP Žilina	55	32
IP Nitra	62	30
IP Prešov	52	23
IP Košice	60	32
Spolu	510	279

Legenda k tabuľke: IP – inšpektorát práce

Počet inšpektorov práce k 31. 12. 2018

Organizačná jednotka	Počet inšpektorov práce			
	HIP + VIP + VO	IP uchádzači	Aktívni inšpektori práce	z toho ženy
IP Bratislava	6	4	40	18
IP Trnava	6	5	35	18
IP Trenčín	6	4	36	15
IP Banská Bystrica	6	0	42	15
IP Žilina	6	2	41	20
IP Nitra	6	4	43	16
IP Prešov	6	2	39	13
IP Košice	6	8	44	21
Spolu	48	29	320	136

Legenda k tabuľke: IP – inšpektorát práce

HIP – hlavný inšpektor práce

VIP – vedúci inšpektor práce

VO – vedúci oddelenia

Činnosť výkonných inšpekčných orgánov zabezpečovalo v roku 2018 na NIP a na ôsmich krajských inšpektorátoch práce spolu 510 zamestnancov. Odborné dozorné úlohy realizovalo celkom 320 inšpektorov práce.

2. Výkony

V roku 2018 bolo zrealizovaných celkovo 68 620 výkonov inšpekcie práce, čo je v porovnaní s rokom 2017 viac o 19,55%. Bližšie informácie o počte a jednotlivých druhoch výkonov sú v tejto prílohe, tabuľke č. 2.

Z celkového počtu výkonov bolo najviac výkonov v počte 25 769 zameraných na kontrolu nelegálneho zamestnávania (o 6 % viac ako v roku 2017). Druhou najpočetnejšou skupinou v rámci výkonov inšpekcie práce bola oblasť PPV, kde bolo zrealizovaných celkovo 17 269 výkonov (o 16,02 % viac ako v roku 2017).

V oblasti BOZP bolo zrealizovaných celkovo 11 727 výkonov, čo bol nárast oproti roku 2017 o 6,26 %.

V oblasti trhového dohľadu bolo zrealizovaných celkovo 5 863 výkonov, čo predstavuje nárast o 27,43 %.

V oblasti inšpekcie práce v jadrových elektrárnach bolo zrealizovaných celkovo 23 výkonov, čo predstavuje pokles o 39,53 % oproti roku 2017.

3. Poradenská činnosť

V roku 2018 inšpektori práce poskytovali v súlade so zákonom o inšpekcii práce poradenstvo zamestnávateľom, fyzickým osobám, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi a zamestnancom. Poradenská činnosť bola poskytovaná hlavne telefonicky, písomnou formou, prostredníctvom elektronickej pošty, osobne v priestoroch IP, bezplatnou účasťou na seminároch a počas výkonov inšpekcie práce v kontrolovaných subjektoch pri plánovaných a mimoriadnych previerkach, v rámci uplatňovania požiadaviek na zaistenie BOZP pri kolaudáciách stavieb a ich zmien, pri šetrení podnetov a oznámení. Zároveň v rámci poradenskej činnosti inšpektori práce upozorňovali zamestnávateľov, ale aj zamestnancov na časté nedostatky, právne omyly a informovali o možnostiach, ako sa im vyvarovať.

Kvalifikované odborné poradenstvo bolo v roku 2018 vyžiadané v oblasti BOZP v počte 859 prípadov, v oblasti trhového dohľadu v počte 103 prípadov, v oblasti PPV v počte 4 325 prípadov, v oblasti SLvD v počte 103 prípadov, v oblasti kontroly nelegálneho zamestnávania v počte 56 prípadov (v oblasti pracovísk jadrového zariadenia nebolo požadované odborné poradenstvo), čo spolu predstavuje celkový počet 5 446 poradenstiev v rámci inšpekcie práce.

Najčastejšie otázky k problematike v oblasti BOZP boli kladené najmä v súvislosti s riadením BOZP, zabezpečením vhodných pracovných podmienok na pracoviskách, evidenciou a bezplatným prideľovaním OOPP, VaVZ, evidenciou a registráciou PÚ a s VTZ. Vysoký záujem v rámci poradenstva bol v oblasti PPV; najviac konzultované boli hlavne vznik a skončenie pracovného pomeru, poskytovanie mzdy a jej náhrad, rozvrhnutie pracovného času, poskytovanie dovolení, stravovanie a cestovné náhrady mzdového zvýhodnenia za prácu nadčas, vo sviatok, v noci a v zdraví škodlivom prostredí. Otázky zo strany zamestnancov boli zamerané aj na to, čo robiť v prípade, ak zamestnávateľ nevyplatil mzdu vo výplatnom termíne, resp. vôbec. Zo strany zamestnávateľov boli dopyty ohľadom prekážok zo strany zamestnávateľa, možnosti pri zabezpečovaní stravovania, náhrady pri pracovnej ceste, vyúčtovania pracovnej cesty, uspokojenia nárokov zamestnanca a zákazu maloobchodného predaja v legislatívne stanovených sviatkoch. Žiadateľov o poradenstvo taktiež zaujímal, akým spôsobom je možné podať podnet na výkon inšpekcie práce a čo má podnet obsahovať. Poradenstvo v oblasti SLvD bolo najviac poskytované pri kontrolách na cestách so záujmom o pracovný čas a dobu odpočinku vodičov, spôsob

archivácie, podmienky vydávania kariet vodičov, používanie digitálnych záznamových zariadení a školenie vodičov.

Najviac využívajú poradenstvo fyzické osoby s odbornou spôsobilosťou bezpečnostného technika a autorizovaného bezpečnostného technika (ďalej len „ABT“), ktoré sú prizývané k výkonom inšpekcie práce u zamestnávateľa, hoci nie sú jeho zamestnancami a málo žiadajú o poradenstvo zástupcovia zamestnancov pre BOZP. Poradenské služby inšpektorátov práce v oblasti PPV využívajú aj účtovné a poradenské firmy, záujem konzultovať problémy prejavujú aj právnické a advokátske kancelárie.

Požiadavky na poradenskú činnosť majú trvale vzostupnú tendenciu a čoraz častejšie je to práve zo strany zamestnávateľov, ktorí postupne prichádzajú na to, že je lepšie problémom predchádzať, ako ich potom riešiť. Napriek tomu je však aj naďalej potrebné venovať poradenskej činnosti náležitú pozornosť. Poradenstvo je nedeliteľnou súčasťou preventívnej činnosti inšpekcie práce a prispieva k zvyšovaniu právneho vedomia u právnických a fyzických subjektov v predmetných oblastiach.

4. Poskytovanie informácií

NIP ako povinná osoba v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z. z.“) zaevidoval v roku 2018 celkovo 44 žiadostí podaných v režime tohto zákona, čo bolo o 15 žiadostí menej ako v roku 2017.

Žiadosti o poskytnutie informácie v zákonom stanovenej lehote a zákonnými spôsobmi boli vybavené nasledovne:

- informácia sprístupnená – 28
- vydané rozhodnutie o nesprístupnení informácie – 7
- vydané rozhodnutie o čiastočnom nesprístupnení – 2
- žiadosť postúpená na iný orgán – IP (aj čiastočne) – 4
- odložené – 3
- na vedomie NIP – 2,

pričom niektoré žiadosti boli vybavené viacerými spôsobmi.

Obsahom žiadostí boli najmä informácie týkajúce sa výkonu inšpekcie práce, resp. jej výsledku, štatistické údaje o PÚ, o porušení povinností najmä v oblasti nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, ale tiež v oblasti BOZP a PPV, vnútorné predpisy, štatistické údaje a prehľady alebo informácie nachádzajúce sa v správach o činnosti NIP.

Žiadateľom boli sprístupnené informácie nimi požadovaným spôsobom, prevažne elektronicky. Za sledované obdobie boli štyri žiadosti postúpené na miestne príslušné IP, dve žiadosti boli vybavené viacerými spôsobmi, tzn. časť požadovaných informácií NIP sprístupnil a ďalšia časť informácie nebola sprístupnená, pretože išlo o osobné údaje, ktoré nemožno sprístupniť.

V siedmich prípadoch NIP informácie nesprístupnil vôbec, z toho šesť žiadostí bolo podaných jedným subjektom, ktorý požadoval jednotlivé zložky nachádzajúce sa v správnom spise vedenom NIP. Tieto informácie (písomnosti) neboli sprístupnené s poukazom na dôvody na obmedzenie či zákaz sprístupnenia informácií, stanovené v § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 211/2000 Z. z. O každom nesprístupnení informácie (aj čiastočnom) bolo vydané rozhodnutie v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. Vo všetkých šiestich uvedených prípadoch sa žiadateľ odvolal proti rozhodnutiu NIP o nesprístupnení informácie, tieto odvolania boli odstúpené na MPSVR SR. MPSVR SR všetky napadnuté rozhodnutia NIP potvrdilo.

Proti piatim rozhodnutiam o nesprístupnení informácií, ktorými rozhodli príslušné IP o nesprístupnení informácií, podali žiadatelia odvolanie, o ktorých rozhodol NIP ako odvolací orgán. Dve rozhodnutia IP boli potvrdené, dve prvostupňové rozhodnutia boli zrušené a vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie príslušným IP. Jedno odvolanie bolo podané oneskorene, toto bolo vybavené oznámením.

Súčasťou predkladanej správy je aj evidencia žiadostí o sprístupnenie informácií podaných na NIP za rok 2018, v ktorej je uvedený žiadateľ, obsah požadovanej informácie a spôsob vybavenia žiadosti. Po posúdení došlých podaní boli viaceré aj napriek ich označeniu vyhodnotené ako žiadosť o poradenstvo. Tieto nemohli byť vybavené v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z., a preto boli odstúpené na vecne príslušný odborný útvar NIP.

Na IP bolo doručených spolu 117 žiadostí o informácie, čo predstavuje pokles o 68 žiadostí oproti roku 2017. Z toho bolo 51 žiadostí o sprístupnenie informácií vybavených sprístupnením informácie, v 14 prípadoch informácie neboli sprístupnené. V 49 prípadoch boli informácie sprístupnené len čiastočne, 3 žiadosti o informácie boli odložené z dôvodu nedoplnenia údajov zo strany žiadateľa a 1 žiadosť bola odstúpená na iný kompetentný orgán. Dôvodom na nesprístupnenie informácií bola najmä ochrana osobných údajov, požiadavka na sprístupnenie dokladov zo spisu z výkonu inšpekcie práce, respektíve inšpektoráty práce požadovanou informáciou nedisponovali. Niektoré žiadosti o poskytnutie informácie boli vyhodnotené ako žiadosti o poskytnutie bezplatného poradenstva.

Okrem poskytovania informácií na základe žiadostí podľa zákona č. 211/2000 Z. z. NIP a IP poskytovali informácie verejnosti prostredníctvom médií.

Základom činnosti NIP v mediálnej oblasti bola aktívna spolupráca s médiami. Zamestnanci poverení zabezpečením styku s médiami reagovali na každú požiadavku médií a poskytovali informácie v požadovanej forme, v prípade nejasností iniciovali detailné spresnenie požiadavky novinárov, redaktorov. Vo väčšine prípadov išlo o informácie týkajúce sa výkonu inšpekcie práce, resp. jej výsledkov, či o stanoviská k aktuálnym problémom súvisiacim s inšpekciou práce. Vo viacerých prípadoch boli stanoviská vypracované na základe požiadavky Tlačového a komunikačného odboru MPSVR SR, ktorý sa následne priamo vyjadril k niektorým mimoriadne medializovaným témam.

Informácie boli poskytované predovšetkým elektronickou formou (e-mail), telefonicky, v šiestich prípadoch formou tlačovej správy, trikrát osobnou účasťou v relácii k téme medzinárodnej kontroly SLvD, nelegálneho zamestnávania a nového protikorupčného úradu a v troch prípadoch osobne podaným stanoviskom pre televízie.

NIP zverejňoval rôzne aktuálne príspevky, články a publikácie prostredníctvom svojho webového sídla s cieľom prispieť k lepšej orientácii občanov v oblasti BOZP, v pracovnom práve, ako aj v oblasti pracovných podmienok na Slovensku a v členských štátoch Európskej únie.

NIP aj naďalej pravidelne publikoval prostredníctvom svojich zamestnancov v odbornom časopise Bezpečnosť práce v praxi, najmä v rubrike „Aktuality NIP“ informoval o svojej činnosti a o aktuálnych témach.

Každý mesiac (12 čísel, letné dvojčíslo 7-8) bol uverejnený príspevok v rubrike s názvom „Činnosť národného kontaktného miesta EU-OSHA a medzinárodné aktuality“.

Viaceré mediálne aktivity sa sústredili na propagáciu Svetového dňa BOZP, ktorým je každoročne 28. apríl. Cieľom je zdôrazniť prevenciu úrazov a chorôb spôsobených pri výkone povolania a uctiť si pamiatku obetí, ktoré prišli o život pri plnení pracovných povinností. Svetový deň BOZP v roku 2018 bol sprevádzaný prvým rokom kampane EU-

OSHA „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné chemické látky“, ktorej cieľom je ozrejmiť stanovisko Európskej komisie v oblasti prevencie a regulácie nebezpečných chemických látok na pracoviskách a poukázať na konkrétne prínosy dobrej praxe, ale aj riziká vyplývajúce z nedostatočnej kontroly týchto látok. V rámci kampane je špeciálna pozornosť venovaná iniciatíve pod názvom „Plán pre karcinogény v EÚ“ mapovaniu karcinogénov, ktoré sú považované za hlavnú príčinu úmrtí spojených s vystavením zamestnancov nebezpečným chemickým látkam na pracoviskách. Mediálne aktivity NIP na podporu tohto dňa boli významne podporované aj sociálnymi partnermi.

V rámci Európskeho týždňa BOZP vyzval NIP všetky IP, aby venovali zvýšenú pozornosť tejto významnej európskej udalosti a zorganizovali v období od 22. - 26. októbra 2018 niektoré z aktivít, ako napríklad semináre s prednáškou pre verejnosť, besedy so študentmi na niektorej zo stredných alebo vysokých škôl, tzv. „Deň otvorených dverí“ na IP, uverejnenie príspevku v regionálnych médiách – článok alebo vstup pre rozhlas alebo regionálnu televíziu, prípadne iné aktivity. Zároveň boli požiadané, aby o pripravovaných aktivitách, ktoré sú určené verejnosti, informovali v dostatočnom časovom predstihu na svojich webových stránkach.

Pod záštitou kampane „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné chemické látky“ organizovalo národné kontaktné miesto EU-OSHA, ktorým je NIP, dňa 7. novembra 2018 seminár pre odbornú verejnosť v Prešove, v spolupráci s Regionálnym poradensko-informačným centrom v Prešove, ktorý je členom siete Európskych podnikov (EEN) a zároveň ambasádorom EU-OSHA. Ďalšou z aktivít bolo premietanie víťazného dokumentárneho filmu s tematikou BOZP zo súťaže dokumentárnych filmov v Lipsku a následná diskusia so študentmi Technickej univerzity v Košiciach.

IP v priebehu roka 2018 aktívne pristupovali k spolupráci s viacerými regionálnymi médiami, resp. s médiami s celoslovenskou pôsobnosťou, prostredníctvom ktorých boli zverejňované informácie spadajúce do pôsobnosti dozoru inšpekcie práce.

Dopyt jednotlivých médií tvorili hlavne žiadosti o vyjadrenie k prebiehajúcim udalostiam v danom kraji, verejným otázkam, či aktuálnym témam. Média mali k dispozícii odborné stanoviská, odborné články, príspevky, zároveň sa zástupcovia inšpektorátov práce zúčastňovali odborných diskusií, rozhovorov či relácií.

5. Sťažnosti a podania

Sťažnosti

NIP v roku 2018

- prijal 26 sťažností, čo predstavuje oproti 36 sťažnostiam prijatých v roku 2017 pokles o 27,78 %; z roku 2017 prešli 3 sťažnosti na vybavenie do roku 2018,
- riešil 29 sťažností vrátane 3 sťažností nevybavených v roku 2017, čo predstavuje oproti 41 sťažnostiam (vrátane 5 sťažností nevybavených v roku 2016) za rok 2017 pokles o 29,27 %,
- vybavil celkovo 28 sťažností, čo predstavuje v roku 2018 pokles o 26,32 % z počtu 38 vybavených sťažností v roku 2017 (za rok 2018 bola k 31. 12. 2018 evidovaná 1 sťažnosť ako nevybavená); z celkového počtu sťažností vybavených v roku 2018 boli vybavené aj všetky sťažnosti z roku 2017,
- v 15 prípadoch postúpil sťažnosť na vybavenie vecne príslušnému orgánu verejnej správy, v roku 2017 bolo takto postúpených 24 sťažností, čo v roku 2018 predstavuje pokles o 37,50 % postúpených sťažností, 8 sťažností prešetril NIP v roku 2018, z toho z roku

2017 boli prešetrované 3 sťažnosti a 5 sťažností bolo v roku 2018 odložených podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 9/2010 Z. z.“) oproti 7 odloženým sťažnostiam v roku 2017, čo predstavuje pokles o 28,57 %.

Jedna sťažnosť bola odložená z dôvodu, že bola zaslaná NIP elektronickou poštou a nebola do 5 pracovných dní písomne potvrdená podpisom v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 9/2010 Z. z.

Zo sťažností, ktoré NIP prešetril v roku 2018, boli 3 sťažnosti opodstatnené. V roku 2017 bola 1 sťažnosť opodstatnená, čo znamená, že v roku 2018 stúpol počet opodstatnených sťažností o 66,67 % v porovnaní s rokom 2017. V roku 2018 bolo 5 sťažností prešetrovaných NIP neopodstatnených (vrátane 3 sťažností z roku 2017), čo znamená oproti 6 neopodstatneným sťažnostiam z roku 2017 pokles o 16,67 %. NIP neprijal v roku 2018 žiadnu opakovanú sťažnosť.

V roku 2018 nebola NIP a inšpektorátom práce podaná žiadna petícia.

IP v roku 2018:

- prijali 29 sťažností, čo predstavuje oproti 37 sťažnostiam prijatým za rok 2017 pokles o 21,62 %. Po započítaní sťažností prijatých v roku 2017, avšak vybavených v roku 2018 (6 sťažností), konali inšpektoráty práce v roku 2018 celkom v 35 sťažnostiach, čo predstavuje k 44 sťažnostiam z roku 2017 pokles o 20,45 %,
- vybavili celkom 35 sťažností, čo k 38 vybaveným sťažnostiam v roku 2017 predstavuje pokles o 7,89 %; k 31. 12. 2018 boli na inšpektorátoch práce vybavené všetky sťažnosti,
- odložili celkovo 11 sťažností a to z dôvodov, že sťažnosti boli podané elektronickou poštou a do 5 pracovných dní od jej doručenia neboli potvrdené podpisom sťažovateľa (§ 5 ods. 5 zákona č. 9/2010 Z. z.).

V roku 2018 boli IP prešetrované sťažnosti v 6 prípadoch vyhodnotené ako opodstatnené (v roku 2017 vyhodnotili 5 sťažností ako opodstatnených). Medziročný nárast opodstatnenosti sťažností predstavoval v roku 2018 hodnotu 20,00 %. V roku 2018 vyhodnotili IP 18 sťažností ako neopodstatnených, čo predstavuje pokles o 33,33 % oproti roku 2017, kedy ich bolo 27.

V roku 2018 IP neprijali žiadne opakované sťažnosti.

Podania

V roku 2018 bolo jednotlivými IP vybavených, resp. riešených celkom 5 856 podnetov, oznámení, oznámení podaných tretou osobou a anonymných oznámení (ďalej len „podaní“), čo je o 452 podaní menej ako v období roka 2017 (vybavovaných 6 308 podaní).

Z uvedeného počtu 5 856 podaní bolo celkom 1 513 podnetov (25,83 %), 1 016 oznámení (17,35 %), 1 260 oznámení tretou osobou (21,52 %) a 2 067 anonymných oznámení (35,30 %).

V roku 2018 inšpektori práce urobili spolu 4 476 výkonov inšpekcie práce na základe podnetov, čo bolo o 753 menej ako v uplynulom roku, kedy bol počet týchto výkonov 5 229. Podrobnejšie informácie o vybavovaných podnetoch sú uvedené v tejto prílohe, tabuľke č. 2.

Vo všeobecnosti bol oproti predchádzajúcemu obdobiu zaznamenaný klesajúci počet podaní, nakoľko niekedy postačuje poradenská činnosť, ktorá účinne nasmeruje zamestnanca ako sa domáhať svojich nárokov bez zapojenia inšpektorátu práce.

6. Príprava predpisov a technická normalizácia

V roku 2018 NIP spolupracoval na príprave návrhu na zmenu zákona č. 125/2006 Z. z., ktorého zmena vyplývala z plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2018, a v tej súvislosti aj návrhu na zmenu zákona č. 124/2006 Z. z. a zákona č. 82/2005 Z. z. v pracovnej skupine na MPSVR SR. Uvedená úloha bola nakoniec koncom roka 2018 zrušená. Naďalej však pokračuje proces riešenia. Ďalej sa NIP prostredníctvom zamestnancov oddelenia PPV podieľal na príprave:

- nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán práce (najnovší návrh má názov orgánu: European Union Agency for Labour Mobility / Authority), tzv. ELA,
- smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/957, ktorou sa mení smernica 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb,
- návrhu zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti (zákon s účinnosťou od 1. marca 2019 zrušil zákon č. 307/2014 Z. z.),

7. Zahraničná spolupráca

V roku 2018 orgány inšpekcie práce spolupracovali s vecne príslušnými orgánmi členských štátov EÚ.

V rámci spolupráce s inšpekciou práce Českej republiky (ďalej len „ČR“) sa 26. – 28. novembra 2018 uskutočnilo vo Veľkých Losinách pracovné stretnutie vedúcich zamestnancov Státního úřadu inspekce práce (ďalej len „SUIP“) a sústavy inšpekcie práce SR, zamerané na vzájomnú výmenu informácií o výsledkoch kontrolnej činnosti inšpekcie práce s väzbou na občanov SR a ČR a pracovnú úrazovosť zamestnancov – občanov SR v ČR a naopak, vysielaním zamestnancov za účelom poskytovania služieb z iných členských štátov na území ČR a SR a na výmenu informácií medzi oboma inšpekciami práce v rámci informačného systému IMI. Na stretnutí bola podpísaná aktualizovaná dohoda o spolupráci medzi NIP a SUIP.

V rámci spolupráce s inšpekciou práce Poľskej republiky sa 10. – 11. mája 2018 uskutočnilo vo Varšave a vo Vroclavi pracovné stretnutie s predstaviteľmi Hlavného IP Poľska za účelom aktualizácie dohody o spolupráci.

IP Košice pokračoval v spolupráci s oblastným IP v Krakove, a oblastným IP v Temešvári, zameranej na vzájomnú výmenu skúseností a informácií o svojej činnosti.

V rámci SLvD boli na národnej úrovni uskutočnené spoločné kontrolné akcie s partnerskými organizáciami z ČR (Centrum služeb pro silniční dopravu), Maďarska (Nemzeti Közlekedési Hatóság) a Poľska (Inspekcja Transportu Drogowego). Kontrolné akcie s českým partnerom boli zamerané najmä na kontrolu SLvD, s maďarským na odhaľovanie neoprávnenej manipulácie so záznamovými zariadeniami. V termíne 10. – 14. septembra 2018 bola v Maďarsku zorganizovaná spoločná kontrola (Lenti) za účasti piatich krajín (ČR, SR, Nemecko, Maďarsko a Poľsko). Za Slovensko sa akcie zúčastnili šiesti inšpektori práce – z IP Nitra, IP Košice a IP Bratislava. V termíne 22. – 24. mája 2018 bola v ČR zorganizovaná spoločná kontrola (Pardubice a okolie) za účasti šiestich krajín (ČR, Slovensko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko a Ukrajina). Za Slovensko sa spolu so zástupcom NIP akcie zúčastnili šiesti slovenskí inšpektori práce – z IP Nitra, IP Trnava a IP Banská Bystrica. V termíne 24. – 26. septembra 2018 bola zorganizovaná spoločná kontrola na území Slovenska za účasti piatich krajín (ČR, SR, Maďarsko, Poľsko a Ukrajina). Spoločné kontroly na pozemných komunikáciách prispievajú k vzájomnej výmene poznatkov z vykonávania kontrol, k prerokovaniu a zjednoteniu postojov k výkladu jednotlivých ustanovení európskych

predpisov, k vzájomnej výmene skúseností s používaním vyhodnocovacích programov, ako aj k zdokonaľovaniu odhaľovania neoprávnenej manipulácie s tachografmi v praxi.

Zamestnanci NIP a IP aktívne pracovali v medzinárodných pracovných skupinách, resp. vykonávali nasledovné aktivity

- zastúpenie v SLIC a v pracovných skupinách SLIC: strategické riadenie inšpekcie práce, pre implementáciu nariadenia REACH (CHEMEX), inšpekcia práce zameraná na kontrolu technických požiadaviek na stroje a TZ (MACHEX), spolupráca orgánov inšpekcie práce prostredníctvom národného koordinátora Siete pre rýchlu výmenu informácií SLIC – KSS,
- práca vo Výbore na vymáhanie legislatívy v oblasti pracovného času a doby odpočinku v doprave so sídlom v Bruseli (CORTE),
- zisťovanie a poskytovanie informácií v oblasti vysielania zamestnancov a v oblasti uznávania odbornej spôsobilosti pri voľnom pohybe osôb, tovaru a služieb ostatným členským štátom Európskej únie prostredníctvom systému IMI,
- činnosť Národného kontaktného miesta EU-OSHA a kontaktnej osoby pre EU-OSHA,
- činnosť pracovnej skupiny Machinery ADCO Group pre oblasť strojárstva,
- činnosť pracovnej skupiny EMC ADCO Group pre trhový dohľad nad TZ,
- činnosť pracovnej skupiny ADCO pre trhový dohľad nad OOPP,
- činnosť poradnej skupiny pre Európsky orgán práce (ELA),
- činnosť pracovnej skupiny WGP orgánov trhového dohľadu nad TZ,
- riadny člen Riadiacej rady EU-OSHA,
- činnosť Výbor pre vysielanie pracovníkov CEPW,
- činnosť pracovnej skupiny UDW „Viditeľnosť a informačné kampane“,
- stretnutie národných koordinátorov kampane SLIC a pilotného projektu na kontrolu ADZ,
- stretnutie pracovnej skupiny SLIC na prípravu hodnotenia systému inšpekcie práce v SR,
- zasadnutia EU platformy k riešeniu nelegálnej práce.

Spoluprácu s kompetentnými orgánmi členských štátov EÚ NIP zabezpečoval aj prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu – IMI. NIP vybavil spolu 263 žiadostí týkajúcich sa slovenských podnikateľských subjektov a vyslaných zamestnancov. Z tohto počtu žiadostí bolo 226 žiadostí doručených prostredníctvom IMI na NIP z iných členských štátov EÚ a 37 žiadostí o poskytnutie informácií NIP zaslal na základe požiadaviek z IP vecne príslušným orgánom v EÚ.

Pokiaľ ide o účasť na zahraničných konferenciách a iných zahraničných podujatiach, zástupcovia NIP a IP sa zúčastnili

- v Budapešti na stretnutí vysokých riadiacich pracovníkov krajín V4 organizovanej v rámci maďarského predsedníctva krajín V4,
- v Ostraviciach na XVIII. konferencii „Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci 2018“,
- v Temešvári na pracovnom stretnutí so zástupcami oblastného IP,
- v Budapešti na medzinárodnom veľtrhu strojárstva a zváracej techniky MACH-TECH,
- v Rige na seminári „Vysielanie zamestnancov v kontexte voľného pohybu osôb a koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia“,
- v Brne na konferencii „Rakúske diaľnice bez pokút“ organizovanej ČESMAD Bohemia a ASFiNAG,
- v Prahe na odbornom seminári ku Svetovému dňu bezpečnosti práce „Bezpečné a nebezpečné látky“ a na tripartitnom stretnutí,

- v Belehrade na medzinárodnej konferencii a veľtrhu BOZP 112 EXPO,
- v Haagu na konferencii ELA,
- v Bilbau na seminári o ochrane pracovníkov v rámci online platform,
- v Madride na tematickom seminári zameranom na hodnotenie rizík,
- v Štokholme na seminári „Informačné nástroje“,
- v Bruseli na tematickom seminári platformy nedeklarovanej práce,
- v Bruseli na konferencii Európskej komisie PED ADCO Group meeting.

8. Vydávanie oprávnení, osvedčení a preukazov inšpektorátmi práce a NIP

I. Oprávnenia a osvedčenia vydané IP podľa § 16 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 124/2006 Z. z.

1. osvedčenia revíznym technikom VTZ:

- A) tlakových,
- B) zdvíhacích,
- C) plynových,
- D) elektrických.

Počet vydaných osvedčení revíznym technikom podľa druhu VTZ za rok 2018:

	spolu	Druh zariadenia			
		elektrické	plynové	tlakové	zdvíhacie
IP Bratislava	116	47	26	15	28
IP Trnava	94	41	19	18	16
IP Trenčín	99	57	12	15	15
IP Nitra	163	67	30	49	17
IP Žilina	122	74	22	13	13
IP Banská Bystrica	123	61	28	17	17
IP Prešov	113	69	16	10	18
IP Košice	154	84	38	20	12
Spolu	984	500	191	157	136

2. osvedčenia pre osoby na opravu VTZ na činnosti:

- A. osoby na opravu kotla I. až V. triedy a na opravu potrubného vedenia na rozvod nebezpečnej kvapaliny s najvyšším dovoleným tlakom nad 1 MPa,
- B. osoby na opravu osobného výtahu a nákladného výtahu s povolenou dopravou osôb,
- C. osoby na opravu VTZ plynových s vysokou mierou ohrozenia (skupina A) pracujúcich s nebezpečnými plynmi.

Počet vydaných osvedčení pre osoby na opravu VTZ podľa druhu VTZ v roku 2018:

	spolu	Druh zariadenia			
		elektrické	plynové	tlakové	zdvíhacie
IP Bratislava	56	0	16	20	20
IP Trnava	96	0	70	20	6
IP Trenčín	35	0	19	6	10
IP Nitra	101	0	41	54	6
IP Žilina	56	0	33	6	17
IP Banská Bystrica	133	0	116	2	15
IP Prešov	40	0	21	14	5
IP Košice	117	0	86	13	18

Spolu	634	0	402	135	97
--------------	------------	----------	------------	------------	-----------

3. preukazy pre osoby na obsluhu VTZ na činnosti:

- A. osoby na obsluhu kotla I. až V. triedy,
- B. osoby na obsluhu mobilného žeriava výložníkového typu a vežového žeriava výložníkového typu,
- C. osoby na obsluhu pohyblivej pracovnej plošiny na podvozku s motorovým pohonom, ktorá je určená na prevádzku na pozemných komunikáciách a s výškou zdvihu nad 1,5 m,
- D. osoby na VTZ plynových s vysokou mierou ohrozenia (skupina A) pracujúcich s nebezpečnými plynmi okrem zariadení určených na zásobovanie plynom z kovových tlakových nádob stabilných alebo z kovových tlakových nádob na dopravu plynov (tlakové stanice) a zariadení určených na rozvod plynov.

Počet vydaných preukazov pre osoby na obsluhu VTZ podľa druhu VTZ v roku 2018:

	spolu	Druh zariadenia			
		elektrické	plynové	tlakové	zdvíhacie
IP Bratislava	56	0	16	20	20
IP Trnava	96	0	70	20	6
IP Trenčín	35	0	19	6	10
IP Nitra	101	0	41	54	6
IP Žilina	56	0	33	6	17
IP Banská Bystrica	133	0	116	2	15
IP Prešov	40	0	21	14	5
IP Košice	117	0	86	13	18
Spolu	634	0	402	135	97

II. Oprávnenia a osvedčenia na vykonávanie VaVZ, vykonávanie BTS, overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti TZ (ďalej len „OPO“) a osvedčenia ABT vydané a odobrané NIP podľa § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 125/2006 Z. z.

Údaje o počte prijatých žiadostí o vydanie oprávnenia na VaVZ, BTS a OPO uvedené v tabuľke č. 1 sú za obdobie od 01. 01. 2018 do 31. 12. 2018 a údaje o spôsobe a počte ich vybavenia sa vzťahujú k dátumu 31. 12. 2018.

	VaVZ			BTS			OPO	
	FO	PO	spolu	FO	PO	spolu	PO	spolu
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
prijaté žiadosti	27	87	114	9	25	34	0	0
vydané oprávnenia	19	78	97	8	24	32	0	0
stiahnutá žiadosť	1	1	2	0	0	0	0	0
zastavené konanie	6	5	11	0	1	1	0	0
žiadosti v riešení	1	3	4	1	0	1	0	0
odobraté oprávnenia	14	4	18	0	0	0	0	0
žiadosti z roku 2016 – získané oprávnenie v roku 2018	0	0	0	0	0	0	1	1
žiadosti z roku 2017 – získané oprávnenie v roku 2018	14	9	23	0	2	2	0	0
Spolu počet vydaných	33	87	120	8	26	34	1	1

	VaVZ			BTS			OPO	
	FO	PO	spolu	FO	PO	spolu	PO	spolu
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
oprávnení v roku 2018								

NIP vydáva žiadateľom osvedčenie ABT po splnení podmienok podľa § 24 ods. 2 zákona č. 124/2006 Z. z. alebo po úspešnom absolvovaní skúšky ABT podľa § 24 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z. z.

Spolu bolo v roku 2018 doručených 192 žiadostí o vydanie osvedčenia ABT. Z nich bolo 18 žiadateľom vydané osvedčenie ABT podľa § 24 ods. 2 zákona č. 124/2006 Z. z. a 113 žiadateľov získalo osvedčenia ABT na základe vykonanej skúšky ABT. Z roku 2017 získalo 37 žiadateľov osvedčenie ABT na základe skúšky v roku 2018. V roku 2019 bude riešených 24 žiadateľov a to zaradením na vykonanie skúšky ABT. O vykonanie opakovanej skúšky ABT v roku 2019 môže požiadať 17 žiadateľov z roku 2018 podľa § 24 ods. 8 zákona č. 124/2006 Z. z.

V roku 2018 NIP zrealizoval celkom 16 termínov skúšok ABT.

Rozhodnutie o zastavení konania z dôvodu nesplnenia podmienok pre vydanie osvedčenia ABT bolo vydané 20 žiadateľom.

Údaje o počte prijatých žiadostí ABT uvádzané v tabuľke č. 2 sú za obdobie od 01. 01. 2018 do 31. 12. 2018 a údaje o spôsoboch a počte ich vybavenia sa vzťahujú k dátumu 24. 01. 2019.

Počet žiadostí ABT – rok 2018	192	100,00 %
získané osvedčenie ABT na základe vykonanej skúšky	113	59%
vydané osvedčenia ABT podľa § 24 ods. 2 z. č. 124/2006 Z. z.	18	9%
žiadatelia, ktorí môžu požiadať o vykonanie opakov. skúšky	17	9%
žiadosti v riešení	24	13%
nesplnenie podmienok pre vydanie osvedčenia ABT	20	10%
spolu	192	100,00 %
Žiadosti z roku 2017 - získané osvedčenie ABT na základe vykonanej skúšky v roku 2018	37	-----
Spolu počet vydaných osvedčení ABT v roku 2018	168	

NIP za rok 2018 zaznamenal 183 **žiadostí o uznanie odborných spôsobilostí občanov členských štátov EÚ**, z ktorých bola v 169 prípadoch uznaná ich odborná spôsobilosť, a to v nasledovnom zložení odborných spôsobilostí:

Oblasť	Počet prijatých žiadostí o uznanie odborných spôsobilostí	Počet uznaných odborných spôsobilostí
osoba na obsluhu kotla	1	1
revízny technik VTZ zdvíhacích	4	4
osoba na obsluhu mobilného žeriava výložníkového typu a vežového žeriava výložníkového typu	15	15
osoba na obsluhu pohyblivej pracovnej plošiny na podvozku s motorovým pohonom, ktorá je určená na	19	16

prevádzku na pozemných komunikáciách, a s výškou zdvihu nad 1,5 m		
viazač bremien	51	49
elektrotechnik, samostatný elektrotechnik a elektrotechnik na riadenie činností alebo na riadenie prevádzky na VTZ elektrických	50	46
revízny technik VTZ elektrických	9	9
osoba na obsluhu motorových vozíkov	18	18
osoba na obsluhu vybraných stavebných strojov a zariadení	15	11
ABT	1	0
Spolu	183	169